

Календарне планування для 8 клас курсу «Підприємництво і фінансова грамотність» (17 годин)

за модельною навчальною програмою «Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи для закладів загальної середньої освіти,
автори Буяк Р.Р., Гнатишин О.М., Сухінська В.О., Сливка Є.М. (наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2024 №1138)

Дата	Тема уроку/параграф	Загальні результати*	Ключові компетентності **
<i>Розділ І. Домогосподарство як суб'єкт економічного кругообігу та його роль у формуванні фінансово грамотної особистості.</i>			
1		Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3]. Вчиться вчитися [СЗО 4.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність, інформаційно-комунікаційна.
2	Тема 2. Доходи домогосподарств. Домогосподарство як постачальник ресурсів на економічному ринку (§5). Види доходів домогосподарств (§6). Сучасні форми зайнятості та їх вплив на формування фінансового суверенітету домогосподарства (§7). Безробіття, його суть та види (§8).	Діє відповідально [СЗО 1.1]. Приймає рішення [СЗО 2.3]. Поводиться безпечно [СЗО 2.4]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, математична, інформаційно-комунікаційна, культура.

3	Тема 3. Витрати домогосподарств. Види витрат домогосподарств та їх значення для забезпечення добробуту (§9). Облік витрат – ознака раціонального споживача (§10). Закономірності у поведінці споживача (§11). Державна підтримка домогосподарств - субсидії, пільги та інші форми (§12).	Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3]. Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, математична, підприємливість та фінансова грамотність. інформаційно-комунікаційна, культурна.
4	Тема 4. Фінансові цілі та планування життя як запорука добробуту. Фінансова ціль та фінансове планування (§13). Сімейний бюджет, його формування та види (§14.). Фінансова безпека (§15). Шахрайство, його види та форми (§16).	Надає допомогу [СЗО 1.3]. Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1]. . Приймає зміни власного організму[СЗО 3.2]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
5	Тема 5. Фінансова незалежність та свобода вибору шляхів її досягнення. Фінансова незалежність та її види (§ 17). Основні показники фінансової незалежності (§ 18). Шляхи досягнення фінансової незалежності (§ 19). Фінансова свобода (§ 20).	Поводиться безпечно [СЗО 2.4]. Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]. Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, інформаційно-комунікаційна підприємливість та фінансова грамотність.
6	Узагальнення знань з розділу 1. (Тест або екскурсія)		

Розділ II. Основи фінансової грамотності: гроші та фінансові установи

7	Тема 1. Основи фінансової грамотності Фінансова грамотність як основа забезпечення добробуту (§21). Сутність фінансів та їх види (§22). Ознаки фінансово грамотної людини та раціональна фінансова поведінка як запорука досягнення фінансової незалежності (§23).	Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3]. Спілкується конструктивно [СЗО 4.4].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
8	Тема 2. Гроші як універсальний показник результатів фінансової поведінки та рівня добробуту. Гроші, їх функції та види. Еволюція грошей (§ 24). Валюта та грошові одиниці інших країн (§ 25). Купівельна спроможність, інфляція і дефляція (§26). Емісія та захист грошових одиниць (§27).	Приймає рішення [СЗО 2.3]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
9			

	Тема 3. Фінансові системи та фінансові послуги. Банк та види банківських послуг. Банківська система України (§28). Небанківські фінансові установи, їх види (§29). Інтернет-банкінг та інші сучасні інструменти досягнення фінансової незалежності (§30).	Вчиться вчитися [СЗО 4.1]. Планує майбутнє [СЗО 4.6]. Планує, запроваджує і оцінює фінансові рішення [СЗО 4.9].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, інформаційно-комунікаційна, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
10	Тема 4. Електронні гроші та безготівкові розрахунки. Історія електронізації грошової сфери (§ 31). Класифікація електронних грошей (§32). Сучасні платіжні системи та розрахунки (§33). Кібершахрайство та шляхи захисту (§34).	Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3]. Спілкується конструктивно [СЗО 4.4]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, культурна, інноваційність, інформаційно-комунікаційна.
11	Узагальнення знань з розділу 2. (Тест або екскурсія)		
Розділ III. Ринкові інструменти досягнення фінансового успіху.			
12	Тема 1. Заощадження та інвестиції. Заощадження та шляхи його формування (§35). Депозит, його види та призначення. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (§36). Інвестиції, їх види та шляхи інвестування (§37).	Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]. Приймає рішення [СЗО 2.3]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]. Підтримує доброчинність [СЗО 4.10].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, математична, культурна, навчання впродовж життя,

	Фондовий ринок (ринок цінних паперів), його основні функції (§38).		інформаційно-комунікаційна, підприємливість та фінансова грамотність.
11	Тема 2. Запозичення та кредити. Запозичення та борг (§39). Кредити, вартість кредиту, їх види та призначення (§40). Кредитна історія (§41). Борг та його реструктуризації (§42).	Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2]. Приймає рішення [СЗО 2.3]. Поводиться безпечно [СЗО 2.4]. Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою культурна математична, інформаційно-комунікаційна, підприємливість та фінансова грамотність.
13	Тема 3. Ризики у фінансовій діяльності та страхування як одна з форм обачливої поведінки фінансово грамотної людини. Ризики та обачлива поведінка фінансово грамотної людини (§43). Страхування, його значення та види (§44). Пенсійне страхування та його види (§45). Перші страхові товариства та сучасні страхові компанії (§46).	Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]. Приймає рішення [СЗО 2.3]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Планує майбутнє [СЗО 4.6].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами культурна, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
14	Тема 4. Податки та податкова культура фінансово грамотної людини. Історія виникнення податків. Дивні податки (§47). Податки, їх види, значення та функції (§48). Особливості оподаткування в Україні (§49). Податкова культура фінансово грамотної людини (§50).	Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Спілкується конструктивно [СЗО 4.4]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами,

			навчання впродовж життя, культурна, інформаційно-комунікаційна, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
15	Тема 5. Екологічна поведінка та споживча культура, їх принципи. Екологічна та споживча культура. Правила раціонального споживача (§51). Права та обов’язки споживача (§52). Культура споживання на принципах сталого розвитку, екоспоживання та сортування споживчих відходів (§53). Штучний інтелект як «помічник» споживача (§54).	Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2]. Вчиться вчитися [СЗО 4.1]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, екологічна, культурна. інноваційність, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
16	Узагальнення знань з розділу 3. Підсумковий урок. (Тест або екскурсія)		

Підручник: «Підприємництво і фінансова грамотність» для 8-го класу закладів загальної середньої освіти / Гургула Т. В., Буяк Р. Р., Куждеба Б. Ю., Сливка Є. М., Сухінська В. О. — Тернопіль : Астон, 2024. — 144с.

Витяг з протоколу № 2 засідання експертної комісії із соціальної та здоров’язбережувальної освітньої галузі (основи здоров’я, економіка, підприємництво і фінансова грамотність, захист України) від 12 лютого 2025 року надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручнику «Підприємництво і фінансова грамотність» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Гургула Т.В., Буяк Р.Р., Куждеба Б.Ю., Сливка Є.М., Сухінська В.О.) отримав гриф згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 347.

*Загальні результати навчання визначені відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 освітньої галузі «Соціальна і здоров’язбережувальна».

**Ключові компетентності Нової української школи, рекомендована Радою Європейського Союзу від 22 травня 2018 року у рамковому документі «Про ключові компетентності для навчання впродовж життя» визначені відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 освітньої галузі «Соціальна і здоров’язбережувальна».

